

1 รับผิดชอบต่อภารกิจ และขนาดให้มีความเหมาะสม

การดำเนินงานด้านการปรับโครงสร้างส่วนราชการ

ระบบราชการที่ดีเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจของประเทศ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถของประเทศในการแข่งขัน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และก่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน การจัดโครงสร้างส่วนราชการใหม่ การปรับบทบาท ภารกิจ และขนาดให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐสมัยใหม่ และกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ จึงเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

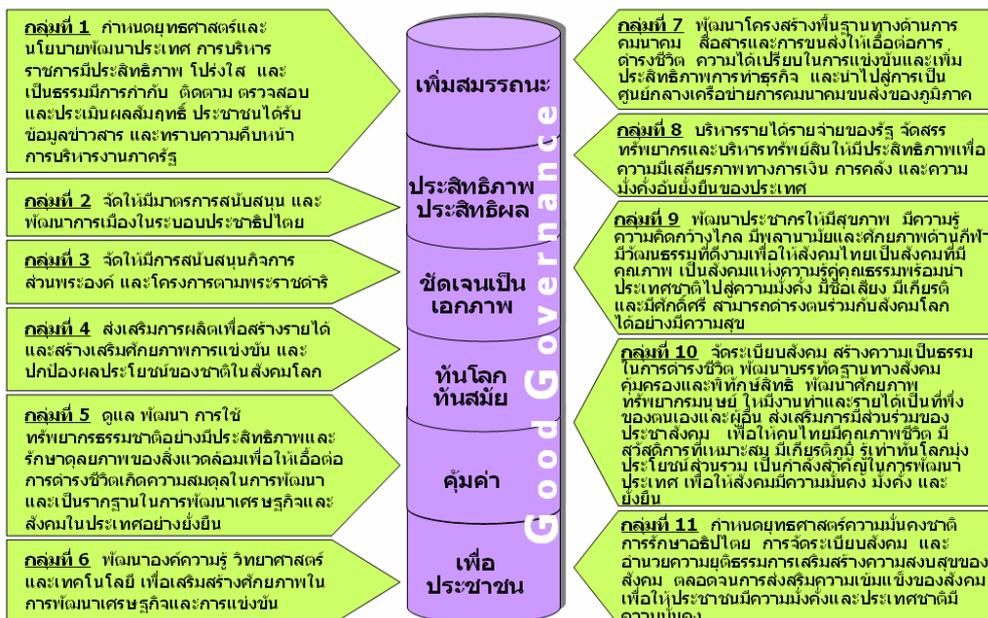
ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนราชการครั้งใหญ่ เมื่อปี 2545 ในการปรับโครงสร้างกระทรวงจาก 14 กระทรวง 1 ทบวง เป็น 20 กระทรวง ภายใต้บริบทของภารกิจหลักสำคัญของภาครัฐซึ่งมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รักษาความมั่นคง ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการบริหารจัดการประเทศ ซึ่งมีระบบบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นแกนกลาง เพื่อขจัดความทับซ้อนของงานระหว่างกลุ่ม โดยได้จัดรวมกลุ่มภารกิจหลักสำคัญของภาครัฐไว้ 11 กลุ่มภารกิจ (ดังภาพ) จากนั้นจึงนำกลุ่มภารกิจ 11 กลุ่ม มาจัด

หมวดหมู่ที่สัมพันธ์กัน (Grouping) เข้าด้วยกันได้ เป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มภารกิจด้านการบริหาร (กลุ่มที่ 1-3) กลุ่มภารกิจด้านเศรษฐกิจ (กลุ่มที่ 4-8) กลุ่มภารกิจด้านสังคม (กลุ่มที่ 9-10) และกลุ่มภารกิจด้านความมั่นคง (กลุ่มที่ 11) การปรับโครงสร้างในครั้งนั้นได้ทำให้เกิดรูปแบบองค์กร การจัดโครงสร้างที่หลากหลาย และการบริหารงานในลักษณะใหม่ๆ มากมาย ที่ต้องดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

สำนักงาน ก.พ.ร. เป็นหน่วยงานหนึ่งซึ่งเกิดขึ้นจากการปรับโครงสร้างในครั้งนั้น เป็นหน่วยงานรูปแบบใหม่ ที่มีขนาดเล็กกะทัดรัด มีความคล่องตัว เป็นส่วนราชการที่ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลแห่งแรก และได้ถูกกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาระบบราชการ และงานของรัฐอย่างอื่น ซึ่งรวมถึงโครงสร้างระบบราชการ ระบบงบประมาณ ระบบบุคลากร มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม ค่าตอบแทน และวิธีปฏิบัติราชการอื่นให้เป็นไปตามมาตรา 3/1

นับจากนั้น สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้เร่งรัดการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ 2 ของยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย ในการปรับบทบาท ภารกิจ และขนาดให้มีความเหมาะสม (Rightsizing) เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของส่วนราชการ

ภารกิจหลักสำคัญของภาครัฐซึ่งมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รักษาความมั่นคง ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการบริหารจัดการประเทศ ซึ่งมีระบบบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นแกนกลางแบ่งออกได้เป็น 11 กลุ่ม.....

ปรับบทบาท ภารกิจ และขนาดให้มีความเหมาะสม

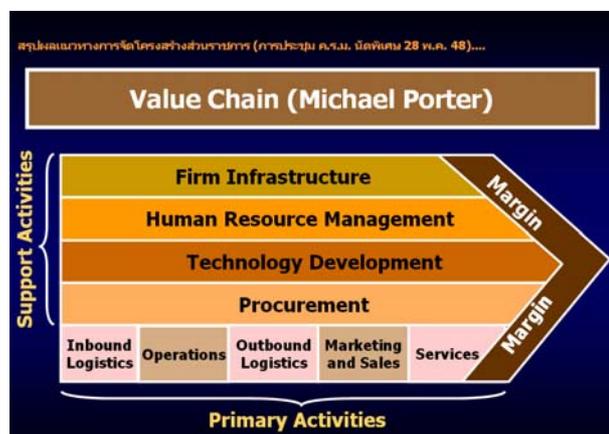

ในระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างส่วนราชการมากมาย ซึ่งหากจะเปรียบกับการปรับรูปโฉมของรถยนต์รุ่นต่างๆ ในระยะเวลาที่ผ่านมาการปรับโครงสร้างส่วนราชการ การปรับบทบาท ภารกิจ และขนาดให้มีความเหมาะสม นั้น ก็เปรียบได้กับการปรับรูปโฉมและฟังก์ชันแบบ Minor Changes เพื่อให้การดำเนินการกิจของรัฐดำเนินไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ เช่น การปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ ในกรมการค้าต่างประเทศ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักงานประกันสังคม กรมการจัดหางาน การจัดตั้งสำนักกิจการนิติบัญญัติใน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา การโอนภารกิจของการไฟฟ้าานครหลวงและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสังกัด กระทรวงมหาดไทยไปสังกัดกระทรวงพลังงาน การทบทวนและปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการด้านการข่าว เป็นต้น

นอกจากนั้น สำนักงาน ก.พ.ร. ยังได้ส่งเสริมผลักดันให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่าง กระทรวงหรือภายในกระทรวง/กรมเดียวกัน การจัดตั้งหน่วยงานบางหน่วยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติ ราชการให้สูงขึ้น เช่น

- การโอนกิจการการบริหารและอำนาจหน้าที่ระหว่างกรมประมงและกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- การจัดตั้งสำนักงานไม่แสวงผลกำไร ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- การปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการในกรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- การแก้ไขปัญหากระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กับกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
- การโอนบทบาทภารกิจของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มาয়ฐานะเป็นกรม สังกัดกระทรวงยุติธรรม ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาขั้นตอนทางกฎหมาย
- การจัดตั้งสำนักงานทะเบียนกลางเป็นหน่วยงานระดับกรม เพื่อเป็นศูนย์ประมวลผลข้อมูลบุคคลจาก หน่วยงานต่างๆ ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณารายละเอียดของโครงสร้างและสังกัดของหน่วยงาน
- การจัดตั้งสถาบันหมอนไหมแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ เพื่อเป็นหน่วยงานหลักด้านหมอนไหมครบวงจร
- การจัดตั้งสำนักงานข่าวแห่งชาติ การจัดตั้งหน่วยข่าวเศรษฐกิจ เป็นต้น

จุดเน้นสำหรับการปรับโครงสร้างส่วนราชการในปี 2548 นี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดทำ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างระบบราชการต่อรัฐบาล โดยยึดหลักการสำคัญคือ "ให้ประชาชนเป็น ศูนย์กลาง (citizen-centered) และ ยึดประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก" นับได้ว่า การปรับปรุงโครงสร้าง ส่วนราชการในครั้งนี้ อาจเรียกว่าเป็น "การปฏิรูประบบราชการ รอบ 2" เพื่อปรับให้ระบบราชการและภารกิจของ รัฐมีความเหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นผลจากกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) และแนวคิดสมัยใหม่ ต่างๆ ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ เช่น แนวคิดในการสร้างคุณค่า (Value Creation) ให้เกิดขึ้นในระบบราชการ ไทย และแนวคิดเรื่องโซ่ทองแห่งคุณค่า (Value Chain) ของ Michael Porter เป็นต้น เพื่อให้องค์การสามารถ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

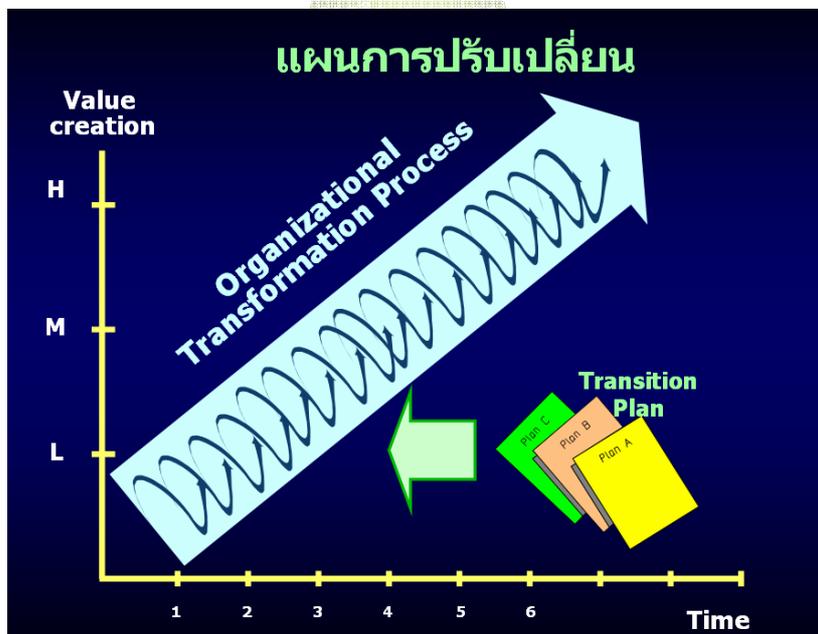

ปรับบทบาท ภารกิจ และขนาดให้มีความเหมาะสม

การปฏิรูประบบราชการในครั้งนี้ จึงเปรียบเสมือนการปรับโฉม (Major Change) สำหรับโครงสร้างส่วนราชการระดับกระทรวงที่ได้รับผลกระทบอย่างมากจากโลกาภิวัตน์ (Globalization) เพื่อให้การดำเนินการกิจการของรัฐก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก เช่น ข้อเสนอการจัดตั้งกระทรวงเกษตรและอาหาร กระทรวงพาณิชย์ และอุตสาหกรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการสื่อสาร กระทรวงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการจัดการขนส่ง รวมไปถึงการปรับปรุงแบบเล็กน้อย (Minor Changes) สำหรับโครงสร้างส่วนราชการที่ได้รับผลกระทบจากโลกาภิวัตน์ไม่มากนัก และมีการดำเนินการกิจการของรัฐที่จัดอยู่ในเกณฑ์ดีแล้ว ได้แก่ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงการท่องเที่ยว กระทรวงการคลัง กระทรวงพลังงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงการต่างประเทศ ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าว สำนักงาน ก.พ.ร. จะดำเนินการโดยคำนึงถึงแผนการปรับเปลี่ยน (Transition Plan) ที่มีประสิทธิภาพสำหรับแต่ละหน่วยงานที่มีรูปแบบต่างๆ กันด้วย เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่โครงสร้างและการทำงานตามกรอบแนวทางใหม่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการออกแบบโครงสร้างและกระบวนการในรายละเอียด การโอนถ่ายอำนาจหน้าที่ ทรัพยากร และข้าราชการระหว่างส่วนราชการ เป็นต้น

สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้ดำเนินการเพื่อให้มีการการปรับกลไกของส่วนราชการ ในประเด็นต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้เน้นการปรับโครงสร้างส่วนราชการทั้งในส่วนของการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงหรือภายในกระทรวง/กรมเดียวกัน การปรับโครงสร้างส่วนราชการเพื่อให้สามารถสนองตอบต่อยุทธศาสตร์ของประเทศและกระทรวง รวมทั้งการปรับระบบการบริหารงาน ทั้งในเรื่องการพัฒนาระบบการบริหารงานของกลุ่มภารกิจ การบริหารงานของหน่วยงานของรัฐในรูปแบบอื่น เช่น หน่วยบริการรูปแบบพิเศษ องค์การมหาชน รวมไปถึงการสร้างนวัตกรรมเพื่อให้ระบบราชการมีความทันสมัยก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง เช่น การจัดองค์กรในรูปแบบ Hollywood Model หรือการจัดองค์กรลักษณะพิเศษ (Mr.) เป็นต้น

นอกจากนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ยังได้เสนอให้มีการจัดโครงสร้างในรูปแบบที่มีทบวงภายใต้กระทรวง เพื่อดูแลรับผิดชอบงานอย่างเบ็ดเสร็จ เช่น เรื่องน้ำ ที่ดิน ป่าไม้ และชายฝั่งทะเล และสิ่งแวดล้อม ซึ่งไม่จำเป็นต้องแยกออกไปเป็นกระทรวงเล็กๆ อันอาจจะทำให้เกิดปัญหาการไม่ประสานงานและความสับสนยิ่งขึ้น รวมไปถึงข้อเสนอการยกเลิกนิติบุคคลในระดับกรม เพื่อลดเส้นแบ่งแยกหรือกำแพงระหว่างส่วนราชการ ทำให้สามารถระดมการใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และลดข้อจำกัดในการมอบอำนาจเพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างสะดวกขึ้น อีกด้วย

ปรับบทบาท ภารกิจ และขนาดให้มีความเหมาะสม

◆ แนวทางการจัดโครงสร้างในระดับกระทรวง

หลักการ

จัดโครงสร้างกระทรวงโดยคำนึงถึงนโยบายแห่งรัฐที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ นโยบายรัฐบาล และความต้องการของประชาชน

เป้าหมาย

กำหนดบทบาทของกระทรวงให้เป็นส่วนราชการที่ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล รับผิดชอบในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการ กำหนดยุทธศาสตร์ในระดับกระทรวง

การดำเนินงาน

ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนราชการครั้งใหญ่ เมื่อปี 2545 ในการปรับโครงสร้างกระทรวงจาก 14 กระทรวง 1 ทบวง เป็น 20 กระทรวง ซึ่งได้แบ่งการจัดกลุ่มประเภทกระทรวงออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มกระทรวงตามนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ
2. กลุ่มกระทรวงยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ
3. กลุ่มกระทรวงสำหรับภารกิจเฉพาะเร่งด่วนของรัฐบาล

กลุ่มกระทรวงตามนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ	กลุ่มกระทรวงยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ	กลุ่มกระทรวงสำหรับภารกิจเฉพาะเร่งด่วนของรัฐบาล
◆ สำนักนายกรัฐมนตรี	◆ การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	◆ การท่องเที่ยวและกีฬา
◆ กลาโหม	◆ เกษตรและสหกรณ์	◆ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
◆ การคลัง	◆ คมนาคม	◆ พลังงาน
◆ การต่างประเทศ	◆ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	◆ วัฒนธรรม
◆ มหาดไทย	◆ พาณิชยกรรม	
◆ ยุติธรรม	◆ แรงงาน	
	◆ วิทยาศาสตร์	
	◆ ศึกษาธิการ	
	◆ สาธารณสุข	
	◆ อุตสาหกรรม	

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการปรับบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างส่วนราชการมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

**การดำเนินงานตาม
แนวทางในการ
จัดโครงสร้างใน
ระดับกระทรวง**

ในปี 2548 หลังจากที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2548 ว่า "รัฐบาลจะพัฒนาระบบราชการอย่างต่อเนื่องต่อไป ด้วยการปรับโครงสร้างราชการและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนและตัดสินใจให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้บทบาทและภารกิจมีความกระชับ มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสถานการณ์ ทั้งการดูแลพื้นที่ การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ปกติ และการปฏิบัติราชการตามระเบียบวาระงานพิเศษ และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง" สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้เร่งดำเนินการปรับโครงสร้างส่วนราชการเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลดังกล่าว

การดำเนินการปรับโครงสร้างส่วนราชการครั้งใหม่นี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการจัดประชุมกลุ่มย่อยระหว่างส่วนราชการ และสำนักงาน ก.พ.ร. เรื่อยมา จนได้ดำเนินการมาถึงจุดที่ชัดเจนขึ้น เมื่อ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำข้อเสนอการจัดโครงสร้างส่วนราชการ 18 กระทรวง เข้าสู่การประชุมคณะรัฐมนตรี นัดพิเศษ เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2548 ณ หอประชุมกองทัพเรือ โดยเสนอแนวทางการจัดโครงสร้างส่วนราชการแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มกระทรวงด้านเศรษฐกิจ กลุ่มกระทรวงด้านสังคม และกลุ่มกระทรวงด้านความมั่นคง

สรุปผลแนวทางการจัดโครงสร้างส่วนราชการ (การประชุม ค.ร.ม. นัดพิเศษ 28 พ.ค. 48)....

สรุป 18 กระทรวง

<p>กลุ่มกระทรวงด้านเศรษฐกิจ</p> <p>รณม. สมคิดฯ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กระทรวงเกษตรและอาหาร 2. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3. กระทรวงท่องเที่ยวและบริการ 4. กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม 5. กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การสื่อสาร 6. กระทรวงการคลัง 7. กระทรวงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการจัดการขนส่ง 8. กระทรวงพลังงาน <p>(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)</p>	<p>กลุ่มกระทรวงด้านสังคม</p> <p>รณม. วิษณุฯ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กระทรวงพัฒนาสังคม ความมั่นคงของมนุษย์ และกีฬา 2. กระทรวงแรงงาน 3. กระทรวงวัฒนธรรม 4. กระทรวงสาธารณสุขและการแพทย์ 5. กระทรวงศึกษาธิการ 6. สำนักนายกรัฐมนตรี <p>กลุ่มกระทรวงด้านความมั่นคง</p> <p>รณม. ชิตชัยฯ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กระทรวงกลาโหม 2. กระทรวงมหาดไทย 3. กระทรวงยุติธรรม 4. กระทรวงการต่างประเทศ <p>(สมช. สชช.)</p>
--	--

30 ก.ค. 2548 8 ก.พ.ร.

ผลของการประชุมในครั้งนั้น ได้มีการนำแนวคิดเรื่องการสร้างคุณค่า (Value Creation) มิติประเด็นหลักตามยุทธศาสตร์ (Agenda Based) มิติกระทรวง (Function Based) มิติพื้นที่ (Area Based) "ผู้ซื้อบริการ-ผู้จัดหาบริการ" (Purchaser & Provider) และการจัดองค์กรลักษณะพิเศษ (Mr.) มาใช้ประกอบการจัดโครงสร้างส่วนราชการ

**การดำเนินงานตาม
แนวทางในการ
จัดโครงสร้างใน
ระดับกระทรวง**

จากนั้น สำนักงาน ก.พ.ร. ได้รับมอบหมายให้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม โดยที่ประชุมได้มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ดังนี้ กลุ่มกระทรวงด้านเศรษฐกิจ มอบรองนายกรัฐมนตรี สมคิดฯ เป็นประธาน กลุ่มกระทรวงด้านสังคม มอบรองนายกรัฐมนตรี วิษณุฯ เป็นประธาน กลุ่มกระทรวงด้านความมั่นคง มอบรองนายกรัฐมนตรี ชิดชัยฯ เป็นประธาน ซึ่งผู้ร่วมประชุมฯ ประกอบด้วย ผู้บริหารกระทรวง ได้แก่ รัฐมนตรี ปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง อธิบดี และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการ ในช่วงเดือนมิถุนายน ถึง ต้นเดือนกรกฎาคม 2548 และได้นำผลที่ได้จากการประชุมฯ แต่ละกลุ่มมาปรับแนวทางการจัดโครงสร้างส่วนราชการอีกครั้ง แล้วจึงนำเสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรี นัดพิเศษ เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2548 ณ ราชนาวีกองบัญชา ซึ่งที่ประชุมได้มีการอภิปรายกันอย่างกว้างขวาง และนายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. นำข้อสังเกตที่ได้จากที่ประชุมไปศึกษาเพื่อปรับปรุงข้อเสนอการจัดโครงสร้างส่วนราชการให้เหมาะสม รวมถึงการศึกษาถึงสภาพความเป็นนิติบุคคลของหน่วยงานของรัฐต่อไป

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดโครงสร้างส่วนราชการ เพื่อขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรี โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานอีกครั้ง ในวันที่ 30 กรกฎาคม 2548 ณ ดิคสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล และได้ข้อสรุปแนวทางในการจัดโครงสร้างส่วนราชการใหม่ แบ่งเป็น 18 กระทรวง โดยแบ่งการจัดโครงสร้างส่วนราชการ ออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

กลุ่มกระทรวงด้านเศรษฐกิจ	กลุ่มกระทรวงด้านสังคม	กลุ่มกระทรวงด้านความมั่นคง
◆ เกษตรและอาหาร	◆ การพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์	◆ กลาโหม
◆ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	◆ แรงงาน	◆ มหาดไทย
◆ การท่องเที่ยว	◆ วัฒนธรรม	◆ ยุติธรรม
◆ พาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม	◆ สาธารณสุข	◆ การต่างประเทศ
◆ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการสื่อสาร	◆ ศึกษาธิการ	
◆ การคลัง	◆ สำนักนายกรัฐมนตรี	
◆ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการจัดการขนส่ง		
◆ พลังงาน		
หมายเหตุ ข้อมูล ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2548		

การดำเนินการในขั้นต่อไป สำนักงาน ก.พ.ร. จะดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ผ่านเข้าสู่กระบวนการนิติบัญญัติในราวเดือนกุมภาพันธ์หรือมีนาคม ปี 2549 ซึ่งหากกฎหมายทั้ง 2 ฉบับผ่านกระบวนการดังกล่าวตามกำหนด สำนักงาน ก.พ.ร. จะดำเนินการตามแผนการปรับเปลี่ยน (Transition Plan) ที่ได้เตรียมไว้ เพื่อรองรับความเสี่ยงของการปรับโครงสร้างที่เสนอดังกล่าว เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โครงสร้างและการทำงานตามกรอบแนวทางใหม่ต่อไป

◆ **แนวทางการจัดองค์กรลักษณะพิเศษ (Mr. ...)**

หลักการ

จัดโครงสร้างส่วนราชการโดยกำหนดให้การจัดหน่วยงานแยกออกมาเป็นพิเศษ เพื่อเป็นเจ้าภาพในการสร้างคุณค่าแก่ผลิตภัณฑ์หรือบริการอันเป็นวาระเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญของประเทศอย่างครบวงจร หรือที่เรียกกันว่ามิสเตอร์...

เป้าหมาย

เป็นองค์กรที่มีขนาดเล็ก อิสระคล่องตัว ไม่ดำเนินการเอง แต่จะได้รับการงบประมาณเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ซื้อบริการ (Purchaser) ที่เกี่ยวข้องจากส่วนราชการ สถาบันการศึกษา หรือภาคเอกชน

การดำเนินงาน

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เสนอให้มีการจัดโครงสร้างองค์กรลักษณะพิเศษ (Mr...) ดังกล่าวนี ในข้อเสนอการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการปี 2548 ในกระทรวงต่างๆ เช่น การเสนอให้มีการตั้ง มิสเตอร์ข้าว มิสเตอร์ไก่ มิสเตอร์กุ้ง มิสเตอร์ผัก/ผลไม้ ฯลฯ ในกระทรวงเกษตรและอาหาร เป็นต้น เพื่อเป็นการสร้างคุณค่า (Value Creation) ให้แก่สินค้าของไทย

องค์กรลักษณะพิเศษ (Mr.)

- เพื่อเป็นเจ้าภาพในการสร้างคุณค่า (value creation) ให้แก่ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีความสำคัญและเป็นวาระสำคัญของประเทศ
- มีลักษณะการบริหารงานเป็นอิสระและคล่องตัวที่แตกต่างไปจากระบบราชการตามปกติ โดยทำหน้าที่เป็นผู้ซื้อบริการ (purchaser) จากหน่วยงานราชการหรือผู้ให้บริการอื่นๆ (service provider) เพื่อผลักดันให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนด
- เป็นองค์กรที่มีขนาดกะทัดรัด รายงานขึ้นตรงต่อรัฐมนตรี
- สามารถจัดตั้ง เปลี่ยนแปลง และยุบเลิกได้ง่าย

Boston model

ป รับบทบาท ภารกิจ และขนาดให้มีความเหมาะสม

◇ การจัดรูปแบบการบริหารงานของกระทรวงในลักษณะการบริหารงานของกลุ่มภารกิจ

หลักการ

เพื่อให้เกิดเป้าหมายการทำงานระดับกลุ่มภารกิจและผู้รับผิดชอบเป้าหมายของงานอย่างชัดเจน และมีการใช้ทรัพยากรในกลุ่มภารกิจนั้นอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย

ดำเนินการจัดประเภทกลุ่มภารกิจ เพื่อประโยชน์ในการจัดระบบการบริหารงานของกลุ่มภารกิจให้เหมาะสมกับกลุ่มภารกิจแต่ละประเภท เป็นการกำหนดระบบบูรณาการงานในกระทรวง เพื่อผลักดันให้การบริหารงานในทุกส่วนราชการของกระทรวงมุ่งไปสู่เป้าหมายของกระทรวงอย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินงาน

หลังจากกระทรวงต่างๆ ที่จัดกลุ่มภารกิจตามกฎหมายว่าด้วยกลุ่มภารกิจ พ.ศ. 2545 ได้เริ่มบริหารงานในรูปกลุ่มภารกิจตามแนวทางที่กำหนดในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 และตามกฎหมายว่าด้วยกลุ่มภารกิจฉบับดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่าการบริหารงานยังไม่สามารถดำเนินการได้สมเจตนารมณ์ ในการนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาคอขวดของการบริหารงานของกลุ่มภารกิจอย่างต่อเนื่อง โดย

- ได้ดำเนินการทบทวนการจัดประเภทกลุ่มภารกิจในกระทรวงต่างๆ ที่จัดกลุ่มภารกิจแล้ว และกระทรวงที่ยังไม่ได้จัดกลุ่มภารกิจ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการจัดระบบการบริหารงานของกลุ่มภารกิจให้เหมาะสมกับกลุ่มภารกิจแต่ละประเภท
- วางแนวทางการกำหนดทรัพยากรร่วมและการจัดหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อผลักดันให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันในกลุ่มภารกิจ
- การจัดให้มีสำนักงานหัวหน้ากลุ่มภารกิจและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของหัวหน้ากลุ่มภารกิจ
- การกำหนดเรื่องการลาของหัวหน้ากลุ่มภารกิจ ซึ่งวางแนวทางให้หัวหน้ากลุ่มภารกิจลากับผู้ที่ตนปฏิบัติราชการขึ้นตรง
- การกำหนดระบบบูรณาการงานในกระทรวง เพื่อผลักดันให้การบริหารงานในทุกส่วนราชการของกระทรวงมุ่งไปสู่เป้าหมายของกระทรวงอย่างมีประสิทธิภาพ
- รวมไปถึงวาง แนวทางการแต่งตั้งหัวหน้ากลุ่มภารกิจ ซึ่งเป็นการกำหนดแนวทางความก้าวหน้าของผู้เป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจ เป็นต้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการติดตามผลความก้าวหน้าในการดำเนินการบริหารงานของกลุ่มภารกิจเรื่อยมา โดยได้จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Focus Group) ระหว่างรองปลัดกระทรวงหัวหน้ากลุ่มภารกิจ การประชุมระดมความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานเกี่ยวกับกลุ่มภารกิจจากส่วนราชการต่างๆ ที่มีการจัดกลุ่มภารกิจ และการเยี่ยมสำนักงานหัวหน้ากลุ่มภารกิจ ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำข้อมูลที่ได้อมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข/กำหนดแนวทางเพิ่มเติมในการสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มภารกิจ และใช้เป็นแนวทางในการจัดโครงสร้างส่วนราชการใหม่ และใช้ประกอบการยกร่าง พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินที่จะได้มีการปรับปรุงแก้ไขใหม่ในระยะต่อไปด้วย

รับบทบาท ภารกิจ และขนาดให้มีความเหมาะสม

◇ การส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์การมหาชน

หลักการ

เป็นองค์การของรัฐที่จัดตั้งขึ้นเพื่อบริการประชาชน รับผิดชอบงานบริการสาธารณะ

เป้าหมาย

มุ่งหมายให้มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและบุคคลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยต้องไม่เป็นการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรเป็นหลัก

การดำเนินงาน

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้พัฒนาหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเพื่อใช้กับองค์การมหาชน ใน 3 เรื่อง ได้แก่

- หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเงินเดือนฯ ของผู้อำนวยการ
- หลักเกณฑ์การกำหนดเบี้ยประชุมฯ ของคณะกรรมการองค์การมหาชน
- การพัฒนาการดำเนินงานและการประเมินผลองค์การมหาชน

การกำหนดให้มีระบบการประเมินผลองค์การมหาชนนี้ ก็เพื่อพิสูจน์ถึงความมีประสิทธิภาพและความคุ้มค่าขององค์การมหาชน โดยให้องค์การมหาชนทุกแห่งจัดทำแผนยุทธศาสตร์ประเมินผลงานขององค์การมหาชนตามคำรับรองการปฏิบัติงานและรายงานต่อคณะรัฐมนตรี

โดยเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2548 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัด พิธีลงนามคำรับรองการปฏิบัติงานของสถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (องค์การมหาชน) ภายใต้การกำกับของกระทรวงพลังงานขึ้น เป็นแห่งแรก เพื่อเป็นการนำร่องการประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์การมหาชน โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน และประธานกรรมการสถาบันบริหารกองทุนพลังงานร่วมลงนาม สถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (องค์การมหาชน) เป็นหนึ่งใน 17 องค์การมหาชนที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาตาม พ.ร.บ. องค์การมหาชน พ.ศ. 2542 ซึ่งได้กำหนดให้ต้องมีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามคำรับรองการปฏิบัติงานขององค์การมหาชน โดยเป็นนโยบายรัฐบาลที่ต้องการให้องค์การมหาชนปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และพัฒนาคุณภาพของพนักงานให้มีคุณภาพสูง มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน และสามารถกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละระดับได้ และเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2548 โรงพยาบาลบ้านแพ้ว เป็นองค์การมหาชนแห่งที่ 2 ที่ได้มีการลงนามคำรับรองฯ โดยโรงพยาบาลบ้านแพ้วนั้นได้จัดตั้งขึ้นตาม พ.ร.ฎ.การจัดตั้งโรงพยาบาลบ้านแพ้ว พ.ศ. 2543 ดำเนินการโดยคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาล ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลบางส่วน และยังดำเนินการโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายดูแลด้านสาธารณสุขร่วมกันด้วย

◇ **การจัดโครงสร้างหน่วยงานรูปแบบอื่นที่มีในราชการ**

หลักการ

หน่วยบริการรูปแบบพิเศษ หรือ **Service Delivery Unit – SDU** เป็นรูปแบบหนึ่งของการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ ซึ่งมีสถานะเป็นหน่วยงานให้บริการภายในของระบบราชการ สังกัดกระทรวง หรือกรมต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นในเรื่องประสิทธิภาพและคุณภาพของการดำเนินงาน โดยรับผิดชอบเป็นผู้ดำเนินการให้บริการบางประเภทแก่ส่วนราชการเจ้าสังกัด รวมทั้งส่วนราชการอื่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป

เป้าหมาย

เป็นหน่วยงานที่มีรูปแบบการบริหารจัดการในเชิงธุรกิจ (**business-like approach**) แต่ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไร หน่วยงานดังกล่าวมีขีดความสามารถที่นอกจากจะปฏิบัติหน้าที่ให้แก่ส่วนราชการนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของส่วนราชการแล้ว ยังสามารถใช้วัสดุ อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่นใดของหน่วยงานหรือภารกิจนั้นให้บริการแก่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น หรือประชาชนได้ด้วย

การดำเนินงาน

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ส่งเสริมให้หน่วยบริการรูปแบบพิเศษ เป็นทางเลือกใหม่ของการจัดโครงสร้างองค์การในภาครัฐราชการ ที่จะช่วยทำให้ขนาดของส่วนราชการเดิมเล็กลง มีการถ่ายโอนและโยกย้ายข้าราชการและลูกจ้างบางส่วนออกไป ลดภาระต้นทุนค่าใช้จ่าย รวมถึงการปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพของการดำเนินงานให้ดีขึ้น ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้นำไปทดลองใน 5 หน่วยงาน คือ 1) สำนักกษาปณ์ กรมธนารักษ์ 2) กองโรงพิมพ์ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี 3) สถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร. 4) หน่วยงานทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม หรือพิพิธภัณฑ์ และ 5) หน่วยงานทางด้านห้องปฏิบัติการ

ต่อมา ก.พ.ร. ได้พิจารณาเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการของหน่วยงานดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 จึงได้พิจารณาร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานของหน่วยงานบริการรูปแบบพิเศษ พ.ศ. และได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2547 ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบในหลักการของร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ พ.ศ. ที่เสนอ และได้ประกาศให้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานของหน่วยงานบริการรูปแบบพิเศษ พ.ศ. 2548 มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 20 มกราคม 2548

ป รับผิดชอบต่อภารกิจ และขนาดให้มีความเหมาะสม

◆ แนวทางการจัดโครงสร้างราชการบริหารส่วนภูมิภาค

หลักการ

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2546 เห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2546-2550) โดยแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ประการหนึ่งว่า ให้มีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดิน

เป้าหมาย

เพื่อให้จังหวัดเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง สามารถนำวาระแห่งชาติและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในระดับพื้นที่อย่างมีบูรณาการ

สภาพปัญหา

สภาพปัญหาของระบบบริหารราชการส่วนภูมิภาคที่ผ่านมาก่อเกิดจากการรวมอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลางโดยกระทรวงและกรม หรือหน่วยงานระดับกรมในส่วนกลาง การบริหารงานของจังหวัดต้องดำเนินการตามนโยบายส่วนกลางเป็นหลัก โดยไม่ได้คำนึงถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนซึ่งมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ทำให้การบริหารงานไม่สามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทั้งนี้ สามารถสรุปปัญหาหลักของราชการบริหารส่วนภูมิภาคได้ ดังนี้

- รูปแบบโครงสร้างจังหวัดและอำเภอปัจจุบัน ไม่เอื้ออำนวยต่อระบบการบริหารราชการจังหวัดแบบบูรณาการ และการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาของกลุมจังหวัด/จังหวัด
- การกำหนดส่วนราชการในจังหวัดและอำเภอ ยึดมิติตามพันธกิจของกระทรวงและกรมเป็นหลัก มากกว่าการพิจารณาจากปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่
- การจัดตั้งหน่วยงานส่วนกลางในพื้นที่จังหวัด (เขต/ภาค/ศูนย์) ก่อให้เกิดปัญหาความซ้ำซ้อนของภารกิจระหว่างหน่วยงานราชการบริหารส่วนกลางที่ไปปฏิบัติงานในพื้นที่กับการปฏิบัติงานของหน่วยงานสังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาค
- หน่วยงานสนับสนุนการดำเนินงานให้กับผู้ว่าราชการจังหวัด (Back Office Unit) ยังขาดความเข้มแข็ง ทำให้การบริหารงานของผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการ ไม่สามารถผลักดันการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

การดำเนินงาน

ในช่วง 3 ปี ที่ผ่านมาก สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการทบทวนบทบาท ภารกิจของหน่วยงานราชการที่ไปดำเนินงานในภูมิภาคเรื่อยมา โดยได้จัดทำโครงการศึกษาอำเภอต้นแบบในการจัดบริการสาธารณะเพื่อการบริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ (Government Outlet) และได้นำเสนอผลการศึกษาโครงการดังกล่าวต่อที่ประชุม อ.ก.พ.ร. เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาระบบการบริหารราชการในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2547 พร้อมรับข้อสั่งเกิดและประเด็นต่างๆ เพื่อนำไปศึกษาเพิ่มเติม และได้นำผลการศึกษาดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุม อ.ก.พ.ร. อีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2548 โดยการจัดตั้งศูนย์การจัดบริการของรัฐเพื่อการบริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ (Government Outlet) ในประเทศไทย มีแนวคิดจากการให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางของการบริการ และเน้นความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการเป็นหลัก โดยการปรับปรุงบริการของหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะหน่วยงานระดับล่างที่อยู่ใกล้ชิดประชาชน รวบรวมบริการให้มาอยู่ในหน่วยงานเดียว ประชาชนสามารถเดินทางมาขอรับบริการของภาครัฐได้เกือบทุกอย่าง จุดบริการเดียว ซึ่งหัวใจสำคัญของการดำเนินการจัดตั้งศูนย์การจัดบริการของรัฐเพื่อการบริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ (Government Outlet) คือ การมอบอำนาจ โดยเฉพาะการมอบอำนาจในแนวขวาง รวมทั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ระบบบุคลากร และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)

การดำเนินงาน: แนวทางการจัด โครงสร้างราชการ บริหารส่วนภูมิภาค

และเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการ รอบ 2 ครั้งนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้จัดทำข้อเสนอเพื่อปรับปรุงโครงสร้างราชการบริหารส่วนภูมิภาค (จังหวัดและอำเภอ) เพื่อรองรับการปรับปรุงโครงสร้างกระทรวง ทบวง กรม และการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. โดยได้จัดทำข้อเสนอเรื่องดังกล่าวเสนอต่อ อ.ก.พ.ร. เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาระบบการบริหารราชการในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น พิจารณา จำนวน 2 ครั้ง (การประชุม อ.ก.พ.ร. ครั้งที่ 3/2548 วันที่ 4 พ.ค. 2548 และ ครั้งที่ 5/2548 วันที่ 15 ส.ค. 48) ซึ่งที่ประชุม อ.ก.พ.ร. ได้มีมติและข้อคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำโครงสร้างจังหวัดและอำเภอ สรุปได้ ดังนี้

การจัดกลุ่มภารกิจในจังหวัด

- 1) การจัดกลุ่มภารกิจในจังหวัด กำหนดให้มีกลุ่มภารกิจหลัก 3 ด้าน ประกอบด้วย กลุ่มภารกิจด้านเศรษฐกิจ กลุ่มภารกิจด้านสังคม และกลุ่มภารกิจด้านความมั่นคง โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถจัดกลุ่มภารกิจเพิ่มขึ้นได้ตามความเหมาะสมที่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ของการพัฒนาจังหวัด
- 2) กำหนดให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจ โดยรองผู้ว่าราชการจังหวัด 1 คน อาจเป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจได้มากกว่า 1 กลุ่มภารกิจ ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดผลกระทบในการกำหนดตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัดเพิ่มขึ้นใหม่
- 3) กำหนดให้มีทีมยุทธศาสตร์ตามประเด็นยุทธศาสตร์เฉพาะที่สำคัญของแต่ละจังหวัด ซึ่งมีสวนสำคัญและส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาของจังหวัด ในรูปแบบตัดผ่าน (cut across) เพื่อทำหน้าที่ในการผลักดันงานยุทธศาสตร์ของจังหวัด ทั้งนี้ หัวหน้าทีมยุทธศาสตร์อาจกำหนดให้รองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องโดยตรง ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าเหมาะสมมาทำหน้าที่เป็นหัวหน้าทีมดังกล่าว

การกำหนดให้มีส่วนราชการในจังหวัด

- 1) หลักการกำหนดให้มีส่วนราชการในจังหวัด ไม่จำเป็นต้องกำหนดให้มีหน่วยงานของทุกส่วนราชการในจังหวัด
- 2) เห็นควรกำหนดภารกิจหลัก/งานที่จำเป็นต้องมีหน่วยงานในพื้นที่จังหวัด (ราชการบริหารส่วนภูมิภาคโดยแท้) ว่าประกอบไปด้วยหน่วยงานใดบ้าง และต้องระบุไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน
- 3) สำหรับการกำหนดหน่วยงานเพื่อรองรับภารกิจ/งานเฉพาะด้านที่มีความสำคัญของแต่ละจังหวัด ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเป็นผู้พิจารณา ตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ซึ่งคณะกรรมการชุดดังกล่าวอาจประกอบด้วยผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานประมาณ ผู้แทนสำนักงาน ก.พ.ร. ผู้แทนสำนักงาน ก.พ. เป็นต้น

ป รับผิดชอบต่อภารกิจ และขนาดให้มีความเหมาะสม

การดำเนินงาน: แนวทางการจัด โครงสร้างราชการ บริหารส่วนภูมิภาค

หน่วยงานส่วนกลางที่ไปตั้งในภูมิภาค

- 1) ให้มีการทบทวนการจัดตั้งหน่วยงานส่วนกลางที่ไปตั้งในภูมิภาค ให้มีอยู่เท่าที่จำเป็น หรือมีเฉพาะตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น
- 2) สังกัดของหน่วยงานส่วนกลางในภูมิภาค กำหนดเงื่อนไขการพิจารณาไว้ใน 3 แนวทาง ดังนี้
 - แนวทางที่ 1 หากหน่วยงานส่วนกลางที่ไปตั้งในภูมิภาคปฏิบัติงานด้านการวิจัยและพัฒนาเพื่อส่วนรวม (R&D) ให้สังกัดราชการบริหารส่วนกลาง
 - แนวทางที่ 2 หากหน่วยงานส่วนกลางที่ไปตั้งในภูมิภาค ปฏิบัติงานอื่นนอกเหนือจากงานวิจัยและพัฒนาด้วย เช่น งานปฏิบัติการวิชาการ และหรืองานให้บริการวิชาการ ให้หน่วยงานประเภทดังกล่าวนั้นสังกัดราชการบริหารส่วนกลาง
 - แนวทางที่ 3 หากไม่เป็นไปตามแนวทางดังกล่าวข้างต้น ให้หน่วยงานส่วนกลางที่ไปตั้งในภูมิภาคนั้น สังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาค

แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างสำนักงานจังหวัด

ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างของสำนักงานจังหวัด เพื่อให้เป็นหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินงานที่เข้มแข็งให้กับผู้ว่าราชการจังหวัด โดยเพิ่มกลไกการดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานให้กับสำนักงานจังหวัด ด้วยการกำหนดให้มีหน่วยเคลื่อนที่ (Mobile Unit) จากหน่วยงานกลาง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในด้านแผนงาน แผนเงิน และแผนคนให้กับจังหวัด รวมทั้งปรับปรุงบทบาทและพันธกิจของสำนักงานจังหวัดให้มีขีดความสามารถในการรองรับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดและจังหวัด และเป็นหน่วยงานหลักที่ช่วยอำนวยความสะดวกและสนับสนุนกิจกรรมทั้งปวงที่เป็นภารกิจของผู้ว่าราชการจังหวัด

แนวทางในการปรับปรุงโครงสร้างอำเภอ

อำเภอเป็นหน่วยการบริหารปกครองที่มีความสำคัญ เนื่องจากเป็นหน่วยที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนและชุมชน และเป็นหน่วยงานหลักที่ให้บริการของรัฐประเภทต่างๆ ไปสู่ประชาชน สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันพบว่าหน่วยงานที่ให้บริการประชาชนแต่ละหน่วยงานแยกกันเป็นผู้จัดให้บริการแก่ประชาชน ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดของแต่ละหน่วยงาน จึงเป็นภาระของประชาชนที่อาจไม่ได้รับความสะดวกในการไปขอรับบริการจากภาครัฐ เนื่องจากจะต้องทราบบางงานบริการในแต่ละประเภทหน่วยงานใดเป็นผู้ให้บริการ รวมทั้งหากต้องการรับบริการในหลายเรื่องพร้อมกันก็ต้องไปติดต่อหลายหน่วยงาน ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว จึงได้ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างอำเภอเพื่อให้เป็นกลไกของราชการที่มีประสิทธิภาพเพื่อสนองตอบปัญหาและความต้องการของประชาชนในระดับพื้นที่

การดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างอำเภอ มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

1. ให้มีสำนักงานอำเภอในทุกอำเภอ เพื่อเป็นศูนย์รวมของราชการบริหารส่วนภูมิภาค ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติราชการในเขตอำเภอ และเป็นหน่วยงานอำนวยความสะดวกประสานราชการในเขตพื้นที่อำเภอ โดยให้นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการบริหารงานสำนักงานอำเภอ

**การดำเนินงาน:
แนวทางการจัด
โครงสร้างราชการ
บริหารส่วนภูมิภาค**

การดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างอำเภอ (ต่อ)

2. การกำหนดส่วนราชการในอำเภอ เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือนายอำเภอในการปฏิบัติหน้าที่ตามแผนปฏิบัติราชการของจังหวัดนั้น ใช้แนวทางในการกำหนดเช่นเดียวกับการกำหนดให้มีส่วนราชการในจังหวัด คือ ส่วนราชการที่กฎหมายกำหนดให้มีตามภารกิจพื้นฐาน และส่วนราชการเฉพาะเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานเฉพาะด้านที่สำคัญของอำเภอ

3. ให้มีหน่วยบริการประชาชนในอำเภอซึ่งมีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อเพิ่มทางเลือกในการเข้าถึงบริการให้กับประชาชน โดยหน่วยบริการที่อำเภอจัดตั้ง จะจัดทำบริการเฉพาะที่ท้องถิ่นไม่มีอำนาจ และไม่มีความสามารถที่จะดำเนินการ หรือเป็นงานบริการที่ท้องถิ่นไม่ขอดำเนินการ

4. การจัดตั้งหน่วยบริการประชาชน อำเภอเป็นผู้จัดตั้งในเขตพื้นที่ซึ่งมีประชาชนอาศัยอยู่หนาแน่น เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน โดยต้องคำนึงถึงความคุ้มค่า และประสิทธิภาพของการให้บริการ การจัดตั้งหน่วยบริการประชาชนจึงมีเป้าหมายหลักในอันที่จะให้ส่วนราชการซึ่งเป็นเจ้าของงานบริการประเภทต่างๆ ที่ให้บริการอยู่ที่อำเภอในปัจจุบัน ได้มีการมอบหมายหรือถ่ายโอนงานบริการมาให้บริการยังหน่วยบริการประชาชน โดยที่หน่วยงานเจ้าของบริการอาจดำเนินการได้ในสองลักษณะ คือ จัดส่งเจ้าหน้าที่มาให้บริการในหน่วยบริการประชาชนดังกล่าว หรือฝากงานบริการให้กับอำเภอเป็นผู้ทำหน้าที่แทนหน่วยงานก็ได้

5. หน่วยบริการประชาชน กำหนดให้มีหลากหลายรูปแบบตามความจำเป็น และความเหมาะสมของประเภทงานที่จะให้บริการ เพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับประชาชนในการเข้าถึงบริการ เช่น หน่วยบริการประชาชนที่จัดในรูปแบบของศูนย์บริการร่วม (Service Link) หรือเคาน์เตอร์ให้บริการประชาชน (Counter Service) ซึ่งการจัดรูปแบบหน่วยบริการประชาชนลักษณะดังกล่าว อาจไม่จำเป็นต้องจัดให้มีในทุกอำเภอ โดยควรพิจารณาในเรื่องความจำเป็นของพื้นที่ ความถี่ของงานบริการ ต้นทุน ตลอดจนความสะดวกสบายของประชาชนในการที่จะมาติดต่อขอรับบริการจากหน่วยบริการประชาชนด้วย

